

NEAPMOKESTINAMASIS PAJAMŲ DYDIS

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIS

(galiojo nuo 2014-01-01 iki 2014-12-31)

20 straipsnis. Neapmokestinamasis pajamų dydis ir papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis

1. Neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – NPD) taikomas tik su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms. Metinis NPD (toliau – MNPD), jei šio straipsnio 6 dalyje nenustatyta kitaip, negali būti didesnis negu 6 840 litų, jeigu gyventojų metinės pajamos (toliau – GMP) neviršija 12 000 litų. Jeigu GMP viršija 12 000 litų, MNPD, jei šio straipsnio 6 dalyje nenustatyta kitaip, negali būti didesnis negu suma, apskaičiuota pagal šią formulę:

$$\text{Gyventojui taikytinas MNPD} = 6\,840 - 0,26 \times (\text{GMP} - 12\,000).$$

2. Jeigu šio straipsnio 6 dalyje nenustatyta kitaip, NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tokia tvarka:

1) gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos neviršija 1 000 litų per mėnesį, taikomas mėnesio NPD yra 570 litų;

2) gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos viršija 1 000 litų per mėnesį, taikytinas mėnesio NPD apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\text{Gyventojui taikytinas mėnesio NPD} = 570 - 0,26 \times (\text{gyventojų mėnesio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos} - 1\,000).$$

3. Jeigu pagal šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nustatytą formulę apskaičiuotas NPD yra neigiamas, laikoma, kad jis lygus 0.

4. NPD mokestiniu laikotarpiu taikomas tik nuolatiniam Lietuvos gyventojui, kai jis pagal šio straipsnio 2 dalies nuostatas turėdamas teisę į NPD pateikia laisvos formos prašymą vienoje pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gavimo vietoje. Taikant šio straipsnio 2 dalies nuostatas mokestiniu laikotarpiu turi būti atsižvelgiama tik į visas kas mėnesį mokamas išmokas (pagrindinį darbo užmokestį, priedus ir priemokas), susijusias su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais.

5. Gyventojas turi teisę mokestiniu laikotarpiu atsisakyti NPD ar jo dalies taikymo net tuo atveju, kai jis pagal šio straipsnio 2 ar 6 dalį jam gali būti pritaikytas.

6. Asmenims, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas sunkus neįgalumo lygis, taikomas mėnesio NPD yra 800 litų. Asmenims, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis, ar asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis, taikomas mėnesio NPD yra 600 litų. Atsiradus arba pasibaigus teisei į šioje dalyje nurodytą mėnesio NPD dydį, šis dydis pradedamas arba nustojamas taikyti nuo kitą, negu atsirado arba pasibaigė teisę į jį, mėnesį gautų pajamų. Šioje dalyje nurodytiems gyventojams taikytina MNPD suma yra lygi jiems pagal šios dalies nuostatas atitinkamais mokestinio laikotarpio mėnesiais taikytinų NPD sumai, pridėjus pagal šio straipsnio 1 dalį šiems gyventojams apskaičiuotą MNPD dalį, proporcingą mokestinio laikotarpio mėnesių, kuriais jie neturėjo teisės į NPD pagal šios dalies nuostatas, skaičiui.

7. GMP yra lygios gyventojų mokestinio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų, išskyrus apmokestinamąsias pajamas, kurioms taikomas šio Įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytas mokesčio tarifas, pajamas, nuo kurių mokestis sumokėtas įsigyjant verslo liudijimą, taip pat išmokas, mokamas pasibaigus ar nutraukus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartį, neviršijančias sumokėtų įmokų dydžio, sumai, neatėmus šio Įstatymo 21 straipsnyje nurodytų išlaidų ir gyventojui taikytino MNPD, ir metinio papildomo neapmokestinamojo pajamų dydžio (toliau – MPNPD).

8. Nuolatiniams Lietuvos gyventojams (tėvams arba tėviams), auginantiems vaikus (įvairius) iki 18 metų, taip pat vyresnius, jeigu jie mokosi mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu, nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, pavienio mokymosi forma savarankišku, nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais, už kiekvieną auginamą vaiką (įvaikį) yra taikomas 200 litų papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis (toliau – PNPDP).

9. Mokestiniu laikotarpiu PNPDP taikomas gyventojų pasirinktoje pajamų, susijusių su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais, gavimo vietoje (jeigu taikomas NPD – ten kur taikomas NPD), dalijant PNPDP sumą kiekvienam iš tėvų (tėvių) per pusę. Jeigu gyventojas vaikus (įvairius) augina vienas, jam taikomas visas PNPDP.

10. Tais atvejais, kai su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos gaunamos už laikotarpį, ilgesnį kaip vienas mokestinio laikotarpio mėnuo, su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos apskaičiuojamos atskirai už kiekvieną mokestinio laikotarpio mėnesį, už kurį šios pajamos buvo apskaičiuotos išmokėti, taikant to mokestinio laikotarpio mėnesio NPD ir PNPDP.

11. Atsiradus arba pasibaigus teisei į PNPDP ar teisei į didesnę PNPDP, šis dydis pradedamas arba nustojamas taikyti nuo kitą, negu atsirado arba pasibaigė teisė į jį, mėnesį gautų pajamų.

12. MPNPD nustatomas sudedant tėvams (tėviams) taikytinus pagal šio straipsnio nuostatas mokestinio laikotarpio atitinkamų mėnesių PNPDP.

13. MPNPD tėvams (tėviams) taikomi jų pasirinktu santykiu.

14. Nenuolatiniams Lietuvos gyventojams NPD gali būti taikomas tik mokestiniam laikotarpiui pasibaigus, teikiant metinę pajamų mokesčio deklaraciją. NPD nenuolatiniams Lietuvos gyventojams taikomas atsižvelgiant į šio straipsnio 1, 3, 6 ir 7 dalių nuostatas.

15. Šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatytais atvejais iš pajamų atimama MNPD ir MPNPD dalis, apskaičiuota tame straipsnyje nustatyta tvarka.